

RAZVOJNA POT

- **1972:** Predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije (SFRJ) je izdal ukaz za formiranje specialnih enot v vseh republikah takratne države za vodenje boja proti terorizmu, ki se je po Evropi in v svetu začel pojavljati na začetku sedemdesetih let.
- **Marec 1973:** Na podlagi ukaza predsednika SFRJ je bila kot posledica prvih izkušenj v protiterorističnem boju (akcija Raduša ali Feniks) ustanovljena Četa milice Republiškega sekretariata za notranje zadeve (RSNZ).
- **1977:** Preimenovanje Čete milice RSNZ v Zaščitno enoto milice, znotraj katere je bila organizirana Četa milice za posebne naloge z Vodom za posebne naloge kot predhodnikom današnje Specialne enote. Obdobje do leta 1990 sta zaznamovala iskanje ustreznega modela organiziranosti in prelivanje kadra znotraj Zaščitne enote milice.
- **1990:** Ustanovitev Specialne enote Ministrstva za notranje zadeve, ki je postala samostojna organizacijska enota znotraj ministrstva, podrejena neposredno ministru. To obdobje so zaznamovale priprave na osamosvojitve Republike Slovenije.
- **1991:** Aktivno sodelovanje v osamosvojitveni vojni. Enota si je utrdila pridobljeno zaupanje.
- **2000:** Z reorganizacijo Ministrstva za notranje zadeve in Policije je Specialna enota postala notranja organizacijska enota Generalne policijske uprave.
- **2004:** Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo je Specialna enota postala članica združenja evropskih policijskih specialnih enot Atlas.
- **2010:** Z reorganizacijo Generalne policijske uprave je bila ustanovljena Uprava za policijske specialnosti, v kateri so bili organizirani Specialna enota, Center za varovanje in zaščito, Letalska policijska enota in Operativno-komunikacijski center.
- **2021:** Specialna enota je z reorganizacijo Policije postala samostojna notranja organizacijska enota Generalne policijske uprave.

PREJEMNICA ZLATEGA ČASTNEGA ZNAKA SVOBODE

Specialni enoti je bil za njeno vlogo v času osamosvajanja države in v vojni za Slovenijo ob njeni 25-letnici leta 1998 podeljen zlati častni znak svobode. Tedanji predsednik Republike Slovenije je podelitev utemeljil z »izjemnimi zaslugami pri obrambi svobode in uveljavljanju suverenosti Slovenije«, zaradi svojih aktivnosti med osamosvojitveno vojno leta 1991 pa so visoka odlikovanja prejeli tudi posamezni pripadniki enote.

Statua Specialne enote simbolno upodablja pripadnika enote, njegovo odločnost, samozavest, moč, pogum, vrhunsko usposobljenost in pripravljenost izvajati najzahtevnejše varnostne naloge.

50 LET

SPECIALNE ENOTE

Izdalo: Ministrstvo za notranje zadeve, Policija
Priprava: Generalna policijska uprava, Specialna enota in Sektor za odnose z javnostmi
Oblikovanje: Ministrstvo za notranje zadeve, Služba za upravno poslovanje
Naklada: 1000 izvodov
Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o.
Ljubljana, marec 2023

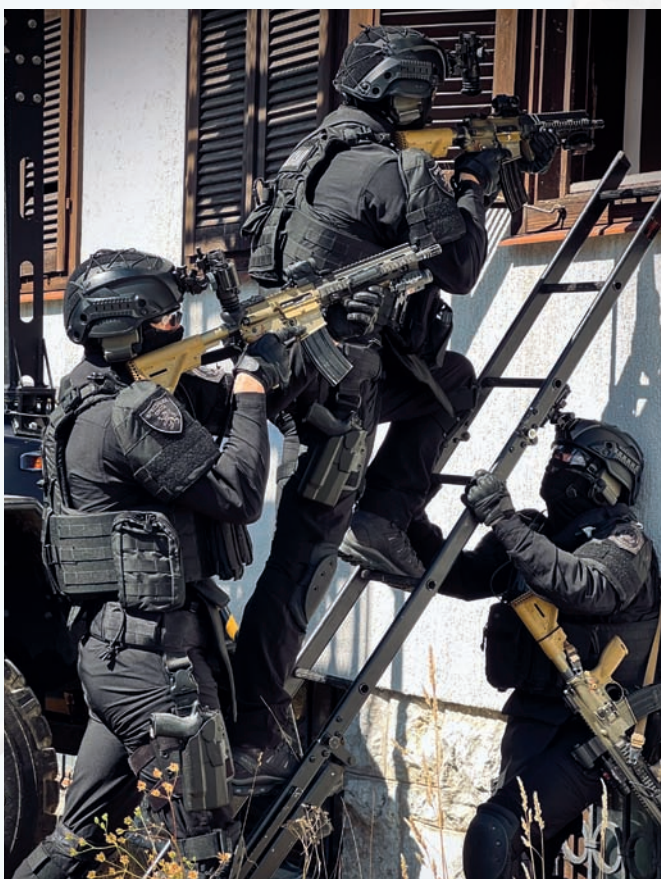
SPECIALNA ENOTA, VEDNO V PRIPRAVLJENOSTI

Glavno poslanstvo Specialne enote je boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu ter drugim oblikam ekstremnega nasilja, ki pomenijo visoko stopnjo tveganja za varnost, zdravje ali življenje ljudi. Enota že vse od leta 1973, ko je bila ustanovljena, deluje na celotnem območju Slovenije in je s svojo mobilnostjo, prilagojeno taktiko delovanja, sodobnim orožjem in specialistično opremo sposobna razreševati najzahtevnejše varnostne izzive.

NALOGE RDEČIH PANTERJEV

Specialna enota slovenske policije poleg boja proti terorizmu in organiziranemu kriminalu ter drugim oblikam ekstremnega nasilja izvaja še prijetja storilcev najhujših kaznivih dejanj, reševanja talskih situacij in ugrabitev, naloge na področju protibombne zaščite, varovanja najvišjih domačih in tujih predstavnikov

oblasti ter spremstva vrednostnih ali nevarnih pošilk. Pomaga ob naravnih in drugih nesrečah ter opravlja druge naloge, za izvedbo katerih so potrebni najvišja stopnja psihofizične pripravljenosti, vrhunska izurjenost in posebna znanja. Sestavni del enote so tudi pripadniki oddelka za protibombno zaščito, ki opravljajo protiteroristične in protibombne preglede ter preiskave, povezane z eksplozivi in drugimi nevarnimi snovmi.

MOTO ENOTE: »IZURJENI ZA POMOČ, A TUDI ZA UDARNOST IN OSTRINO!«

Pripadniki enote so povsem v skladu s svojim motom vrhunsko izurjeni. Pred vstopom v enoto opravijo zahteven proces selekcije in osnovna fizična, taktična in psihološka usposabljanja, ves čas delovanja v enoti pa se usposabljuje in urijo ter izpopolnjujejo različna znanja in veščine, kar zahteva izjemno psihično in fizično pripravljenost. Usposabljanja vključujejo telesno in taktično urjenje, psihološko pripravo in taktično-borbena streljanje.

Tako so v vsakem trenutku pripravljeni na najnevarnejše policijske naloge. Pri tem si prizadevajo za zagotavljanje visoke stopnje varnosti tako za morebitne nedolžne osebe kot za potencialne osumljence, hkrati pa znajo poskrbeti za lastno varnost. Zaradi narave svojega dela se v javnosti ne izpostavljajo, svoje naloge pa praviloma opravljajo zakriti oziroma zamaskirani.

ŠTEVILNE SPECIALNOSTI ZNOTRAJ ENOTE

Člani Specialne enote so del različnih operativnih skupin, v katerih sta medsebojno zaupanje in občutek za timsko delo še kako pomembna, obenem pa vsaka zase deluje kot dobro naoljen mehanizem. Tako so posebno usposobljeni policisti organizirani še v skupine za posamezne specialnosti, med katerimi so:

- vdiralci (specialisti za omogočanje vstopov v objekte),
- ostrostrelci (posebno izurjeni za maskiranje, opazovanje, zbiranje informacij in delovanje s specialističnim orožjem),
- alpinisti – jamarji (specialisti za delo na višini in v globini, kot so naloge v gorah in jamah, spuščanje in vzpenjanje po različnih objektih, delo s helikopterjem),
- vodniki službenih psov (obvladajo delo s službenimi psi Specialne enote),

- vozniki specialnih vozil (usposobljeni za vožnjo različnih specialnih vozil, kot so oklepna vozila),
- reševalci oziroma mediki (specialisti, usposobljeni za nudenje nujne pomoči iz bojne medicine) in
- potapljači (policisti, usposobljeni za potapljaštvo in taktiko dela pod vodo in na njej).

SODELOVANJE Z DRUGIMI ENOTAMI IN AKTIVNO ČLANSTVO V ATLASU

Slovenski specialci pogosto sodelujejo z drugimi policijskimi enotami, in to tako pri posameznih akcijah kot pri usposabljanjih. Posebno ponosni so na svoje aktivno članstvo v združenju evropskih policijskih specialnih enot Atlas, v katero so vključene protiteroristične enote držav članic Evropske unije, Islandije, Švice in Norveške.

V Atlasu so poznani pod imenom Red Panthers. Specialna enota slovenske policije je z organizacijo več mednarodnih delavnic in srečanj zelo dejavna v več Atlasovih delovnih skupinah, še zlasti v skupini Entry in forumu Sniper, kjer uživa velik ugled.

V združenju sicer delujejo različne stalne delovne skupine in forumi, kot so Building (delovna skupina, ki obravnava poenotenje standardov na področju dela na objektih), Entry (tehnična skupina, ki se ukvarja z vstopom v objekte prek najrazličnejših medijev, od vrat, oken in sten do streh), Naval (delovna skupina, ki obravnava vse vidike delovanja protiterorističnih enot na vodah), Transport (delovna skupina, ki obravnava vse vidike delovanja protiterorističnih enot na prevoznih sredstvih, razen plovil in letal), Aircraft (delovna skupina, ki obravnava vse vidike delovanja protiterorističnih enot v zvezi z letali), Sniper (forum, ki usklajuje standarde delovanja ostrostrelcev v zvezi z orožjem, taktiko delovanja, opremo ter drugimi operativno-taktičnimi podatki), Nego (forum, ki usklajuje standarde delovanja pogajalcev v specialnih enotah) in drugi.

PET DESETLETIJ ZAHTEVNE RAZVOJNE POTI

Specialna enota je od svoje ustanovitve leta 1973 prehodila zahtevno razvojno pot, ki so jo opredeljevale predvsem različne notranje organizacijske vpetosti v okviru Ministrstva za notranje zadeve in Policije ter njena preimenovanja, pri čemer je njeno temeljno poslanstvo ves čas ostalo nespremenjeno. Do danes je napredovala v elitno policijsko enoto, ki ohranja izjemno visoko stopnjo operativnosti kot zagotovilo, da resen kriminal in terorizem v Sloveniji ne bosta nikoli zavladata.

